

עילוי תמונה: יעקב שורץ

יעקב שורץ:

„ניתן לקבל עידוד גם ללא כרוז!“

אסור לכוז להמריץ את הקהל ולעודד את הנבחרת. במישחק שנערך בין נבחרת ישראל לבין ירי בתה מניו-זילנד התברר כי כרוזי ישראל הודיע שנתרו חמש דקות לסיום המישחק, ואף ביקש עי דוד מהקהל.

נציגי ניו-זילנד התלוננו על-כך אצל המשקיף מט עם פיפ"א, הורסט שטידט. זה הבהיר לנבחרת ישראל שאם יופרו ההוראות לגבי עידוד הנבחרת והמרצת הקהל, באמצעות כרוז, תועמד ישראל לדין מישמעת, וצפויה לעונש מפיפ"א.

שאלתי את יעקב שורץ, שחקן קבוצת הכדורגל בית"ר ירושלים אם הוא מסכים עם ההחלטות של פיפ"א.

זה תלוי אם מדובר בכרוז מטעם פיפ"א או מטעם ההתאחדות לכדורגל או בכרוז פרטי, המייצג אהרי קבוצה מסוימת.

● נניח שהכרוז הוא פרטי, כפי שהיה במישחק חק נגד נבחרת ניו-זילנד. האם אתה, כשחקן, מסכים עם ההחלטות?

בהחלט! גורמים חיצוניים כמו כרוזי עולמים לפגוע בכור שר וברמת הריכוז של השחקן. אהדים שיופיעו למישחק באופן חופשי ורמקולים בידם יגרמו לאנדרלמוסיה.

● שיחתק במישחקים שבהם הופיע כרוז? כן! למשל במישחק שנערך בחיפה בין בית"ר ירושלים לבין מכבי חיפה. לפני כמה שנים. הכרוז עודד את הקבוצה היריבה, צעק ואף התבטא במילים מעליבות. ככך הוא הפריע ופגע בכורשי המישחק שלי.

כדורגל

● האם פעילותו של כרוז כזה פוגעת בקהליה צופים?

פה יש גם צד חיובי. הכרוז מעורר את עידוד הקהל בעת הצורך, ובכך תורם לאחוזה בין השחקנים לאהדים. לעומת זאת כרוז יכול לפגוע בקהל. כרוז פרטי מייצג את עצמו, ואינו אובייקטיבי. בלהסתייגו הוא יכול לגרום למתח, להתלהטות הרחות ולריב בין אהדים. השפעתו היא עצומה, וסוחפת אחריו אהדים. בהתנהגותו הוא פוגע בתרמית הקבוצה והאהדים, שלמעשה לא תמיד מסכימים עם ריעותיו.

● לסיכום — אתה בעד קיומו של כרוז פרטי? אמנם צינתי צד חיובי, אך אני מוותר על הופעתו במיג רש. עידוד טוב ניתן לקבל גם ללא כרוז. (עורך רכסמן)

תמונה: אסנת ישינסקי

אסנת ישינסקי:

„אני לא מעלה בדעתי שגילי נעלב!“

אחרי שהוא מספר לנו, המבוגרים, בדיחות כבר שנים רבות, החליט דידי מנוסי להקדיש ספר בדיחות לילדים. „בדיחות לילדים“ הוא ספר חדש שיצא בימים אלה, ואחרי שקראתי בו, לא בדיוק הבנתי מה ההבדל בין הומור לילדים והומור לגדולים, ולכן שאלתי את המחבר.

זו שאלה קשה מאוד.

● אז תתאמץ קצת. החיים זה לא רק בדיחות. תענה לי ברצינות: מה דעתך על ההבדל שבין הומור לילדים והומור לגדולים?

יש הומור למבוגרים, שילדים לא מסוגלים להבין, מאחר ומערכת האסטיאציות שלהם מצומצמת יותר. לכן חייבים מראש לתחום את ההומור לעולם שבו הילד נמצא, ושאותו הוא מכיר.

● בעת קריאת הספר „בדיחות לילדים“, שמתי לב שאין בדיחות גסות: זה הכל?

את בחירת הבדיחות לספר הזה עשו בהוצאה. הם לקחו פשוט את שלושת ספריי הקודמים, והוציאו מתוכם את הבדיחות הלא-גסות, ואת אלה שלפי דעתם הילד יכול להבין.

● זה מה שעשוי בהוצאה. אבל אותי מעניין מה אתה חושב. אני טוענת שהומור זה דבר שבא עם הגנים ולא עם הגיל, ולכן אני לוחצת עליך.

גם אני חושב שהומור בא עם הגנים, ולכן אין, אולי, הבדל ביכולת לייצר הומור בין קטנים וגדולים. אבל לגבי הכנת הומור, והכושר לראות את הקוריוז, יש משמעות לגיל, להשכלה, לאוצר-המילים.

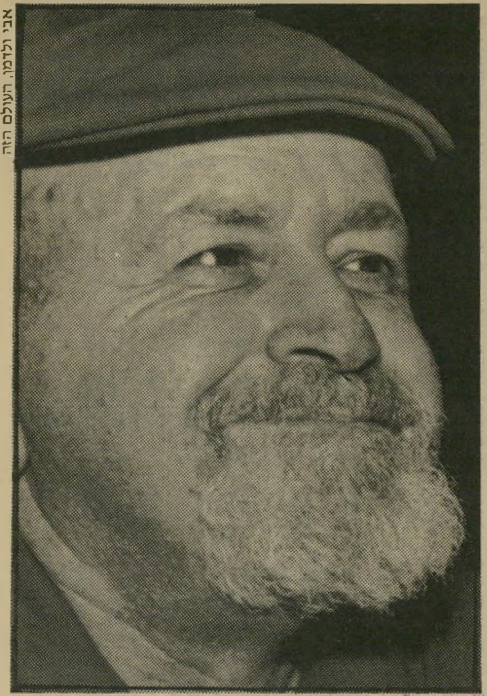
בידור

אני לא חושבת. ראיתי אותו כנער חדש, והוא נראה ילד בעל שתי רגליים על הקרקע, מאושש, מעודד ויכול לדאוג לעצמו. אני בטוחה שהוא לא נעלב. רברים כאלה צריך לקחת בהומור.

● זה את ואני יודעות. השאלה היא אם לילד בן 12 יש די הומור כדי שלא להיעלב כשהומור מופנה אליו.

אני לא צחקתי עליו. אני רק חיקיתי אותו. אגב, גם גילי הוא חיקוי, ושמעתי אותו מחקה את הזמרת ריטה בצורה נפלאה. לכן אני לא יכולה להעלות על דעתי שהוא ייעלב ממה שעשיתי.

● אולי הוא טילפן לך אחרי „סיבה למסיבה“? זה לא. (דניאלה שמי)

תמונה: דידי מנוסי

דידי מנוסי:

„אני חושב שהומור בא עם הגנים!“

אחרי שהוא מספר לנו, המבוגרים, בדיחות כבר שנים רבות, החליט דידי מנוסי להקדיש ספר בדיחות לילדים. „בדיחות לילדים“ הוא ספר חדש שיצא בימים אלה, ואחרי שקראתי בו, לא בדיוק הבנתי מה ההבדל בין הומור לילדים והומור לגדולים, ולכן שאלתי את המחבר.

זו שאלה קשה מאוד.

● אז תתאמץ קצת. החיים זה לא רק בדיחות. תענה לי ברצינות: מה דעתך על ההבדל שבין הומור לילדים והומור לגדולים?

יש הומור למבוגרים, שילדים לא מסוגלים להבין, מאחר ומערכת האסטיאציות שלהם מצומצמת יותר. לכן חייבים מראש לתחום את ההומור לעולם שבו הילד נמצא, ושאותו הוא מכיר.

● בעת קריאת הספר „בדיחות לילדים“, שמתי לב שאין בדיחות גסות: זה הכל?

את בחירת הבדיחות לספר הזה עשו בהוצאה. הם לקחו פשוט את שלושת ספריי הקודמים, והוציאו מתוכם את הבדיחות הלא-גסות, ואת אלה שלפי דעתם הילד יכול להבין.

● זה מה שעשוי בהוצאה. אבל אותי מעניין מה אתה חושב. אני טוענת שהומור זה דבר שבא עם הגנים ולא עם הגיל, ולכן אני לוחצת עליך.

גם אני חושב שהומור בא עם הגנים, ולכן אין, אולי, הבדל ביכולת לייצר הומור בין קטנים וגדולים. אבל לגבי הכנת הומור, והכושר לראות את הקוריוז, יש משמעות לגיל, להשכלה, לאוצר-המילים.

הומור

● במילים אחרות, גם אתה חושב שילדים נולדים בעלי הומור או בלעדיו, ואחרי-כך, במשך השנים, מי שיש להם הומור מצליחים להשתמש בו יותר, בעיקבות ההשכלה שהם רוכשים.

אני חושב שזה נכון.

● אז למה לא לתת לילד ספר-בדיחות רגיל, ושיבין מה שיבין?

שמענו מהורים רבים שהם לא מכניסים את הספרים הקודמים שלי הביתה, כי הילדים רוצים לקרוא בהם, אבל ההורים לא רוצים שהילדים יקראו ניבולייפ וגסויות. אז הנה ספר-בדיחות בלי גסויות, שכל אחר יכול להכניס הביתה. (דניאלה שמי)